

Sygn. akt VIII U 1396/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2022 r. w Gliwicach

sprawy M. W.

przeciwko Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 czerwca 2021 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż odwołująca M. W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 marca 2018r. do 22 stycznia 2020r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i podstawa wymiaru składek od marca 2018r. do stycznia 2020r. wynosi „0”.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 1396/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 czerwca 2021r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 i 3 w związku z art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust.1, art.18 ust.8 i 9 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2021r., poz.423 ze zm.) stwierdził, że M. W. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 marca 2018r. do 22 stycznia 2020r. oraz ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne za powyższy okres.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że uznał, iż w powyższym okresie M. W. prowadziła działalność gospodarczą w sytuacji, gdy: 9 lipca 2019r. odwołująca złożyła drogą elektroniczną dokument zgłoszeniowy ZUS ZUA z datą powstania obowiązku ubezpieczenia od 1 marca 2018r.; ww. złożyła dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA za

03-08/2018r., 11/2018r. – 01/2019r., 03/2019r.-01/2020r. w obowiązujących terminach, natomiast za 09-10/2018r. oraz 02/2019r. dokumenty utworzyły się systemowo, ponieważ odwołująca nie miała obowiązku ich składania – ostatnią deklarację rozliczeniową odwołująca złożyła 24 lutego 2020r. za 01/2020r., gdzie 22 stycznia 2020r. była w organie ewidencyjnym wyrejestrować działalność z dniem

21 stycznia 2020r.; 13 kwietnia 2018r. i 10 maja 2018r. odwołująca dokonała dwóch wpłat

na poczet należności składowych, które rozliczyły się na 03,04/2018r. i częściowo na 05/2018r.; 22 stycznia 2020r. odwołująca zgłosiła w organie ewidencyjnym zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej z datą 22 stycznia 2020r.; 27 lutego 2020r. w organie ewidencyjnym zmieniła datę zaprzestania prowadzenia działalności na 31 marca 2018r., a czynność ta nastąpiła w reakcji na zawiadomienie Zakładu dotyczące wszczęcia postępowania egzekucyjnego oraz upomnienia.

W odwołaniu od decyzji M. W. wskazała, że nigdy faktycznie nie rozpoczęła prowadzenia działalności gospodarczej, nie uzyskała dochodu, nie wystawiła żadnego rachunku, ani faktury VAT.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Odwołująca M. W. 2018r. zamierzała rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie handlu w Internecie dekoracjami ściennymi. Odwołująca w tym czasie chorowała już przewlekłe na zapalenie dróg żółciowych. Odwołująca nie rozpoczęła ww. działalności, bowiem w kwietniu 2018r. w ciężkim stanie trafiła do szpitala, w 2019r. zakwalifikowana została na przyspieszony przeszczep wątroby, do którego doszło w 2020 roku. Ubezpieczona nie wynajmowała lokalu, nie podejmowała żadnych czynności polegających na podjęciu tej działalności, nie zatrudniła żadnych pracowników, nie uzyskała żadnego dochodu, nie wystawiła i nie dostała żadnego rachunku, nie zakupiła dekoracji ściennych.

Dokument zgłoszeniowy (...) został złożony do organu rentowego drogą elektroniczną w dniu 9 lipca 2019r. z datą powstania obowiązku ubezpieczeń 1 marca 2018r. Następnie zostały złożone dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA za 03-08/2018r., 11/2018r. – 01/2019r., 03/2019r. – 01/2020r. i opłacone składki w dniach 13 kwietnia 2018r. i 10 maja 2018r., które zostały rozliczone na marzec i kwiecień 2018r. oraz częściowo na maj 2018r.

Znajoma księgowa, obsługująca spółkę w której odwołująca posiadała we wcześniejszym okresie udziały zgłosiła odwołującą do ubezpieczeń, złożyła deklaracje ZUS i opłaciła składki, przy czym odbyło się to bez wiedzy i upoważnienia odwołującej.

W listopadzie 2019r. stan zdrowia odwołującej był bardzo ciężki i wtedy postanowiła ona uporządkować wszystkie swoje sprawy. Oczekiwała wówczas na przeszczep wątroby, który miał być przeprowadzony w Niemczech w 2020r. Trafiła w tym czasie na dokumentację związaną z działalnością gospodarczą od 2018r. Stąd 22 stycznia 2020r. odwołująca podczas pobytu w Polsce złożyła wniosek w CEiDG o zaprzestanie prowadzenia działalności z datą 22 stycznia 2020r. i następnie w dniu 27 lutego 2020r. zmieniła datę zaprzestania prowadzenia działalności na 31 marca 2018r.

Z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. z 22 maja 2020r. wynika, że M. W. wg zeznania PIT-36L za 2018r. nie osiągnęła przychodu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, nie złożyła zeznania podatkowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za 2019r., wg złożonych deklaracji VAT-7 za okres 01-12/2019r. nie osiągnęła przychodu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego oraz zeznań odwołującej (protokół elektroniczny z rozprawy z 25 marca 2022r. czas 00:01:25 – 00:13:51).

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej, gdyż były one rzeczowe, logiczne, przekonujące, korespondujące z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021r., poz.423 ze zm.).

Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy, osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące podlegają (z zastrzeżeniem art. 8 i 9) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Zgodnie z treścią art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy wskazano, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Zgodnie z art.18 ust.8 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art.6 ust.1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art.19 ust.10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Zgodnie z art.81 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020r., poz.1398 ze zm.) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku.

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż podstawą do powstania obowiązku ubezpieczenia społecznego z mocy art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej jest faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej (art. 13 pkt 4 tej ustawy), w tym działalności gospodarczej, czyli rzeczywiste podjęcie i prowadzenie działalności zarobkowej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2021r. II USKP 43/21).

Ocena, czy działalność gospodarcza jest wykonywana, należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych. Decydującego przy tym znaczenia dla uznania czy prowadzona jest pozarolnicza działalność gospodarcza nie ma wpis do ewidencji działalności gospodarczej, gdyż ma on jedynie charakter deklaratoryjny. Istotne znaczenie w tym zakresie ma okoliczność, czy działalność gospodarcza była faktycznie prowadzona (por. wyroki Sądu Najwyższego z 25 listopada 2005r. I UK 80/05, z 14 września 2007r. III UK 35/07), przy czym samo prowadzenie działalności gospodarczej jest ujmowane szeroko. Obejmuje bowiem nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych, czynności przygotowawcze i organizacyjne, których zadaniem jest stworzenie właściwych warunków do jej wykonywania np. użytkowanie lokalu i narzędzi służących do jej prowadzenia, zakup towarów, poszukiwanie klientów, załatwianie spraw urzędowych itd. Działalność musi być też prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku) rozumianego jako nadwyżka przychodów nad poniesionymi kosztami.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznania niniejszej sprawy Sąd stwierdził, że wyniki przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego pozwalają na przyjęcie w sposób nie budzący wątpliwości, że odwołująca M. W. w okresie objętym sporem faktycznie nie prowadziła działalności gospodarczej. Odwołująca istotnie miała zamiar prowadzenia działalności w przedmiocie handlu w Internecie dekoracjami ściennymi, ale ze względu na nagłe i drastyczne pogorszenie stanu zdrowia kwalifikujące ją w trybie natychmiastowym do przeszczerpu narządu, nigdy tej działalności nie podjęła, nie wynajęła lokalu, nie wykonywała żadnych czynności związanych z działalnością, nie zatrudniała żadnych pracowników, nie wystawiła i nie dostała żadnego rachunku, nie zakupiła żadnego towaru, nie uzyskała też wreszcie żadnego przychodu. Potwierdzają to jednoznacznie zeznania odwołującej, którym Sąd w pełni dał wiarę, a także informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w T. o braku wykazywania przez odwołującą jakichkolwiek przychodów z działalności pozarolniczej w okresie objętym sporem. Odwołująca w sposób przekonujący wyjaśniła także w jakich okolicznościach doszło do zgłoszenia działalności w organie rentowym, składania deklaracji ZUS DRA i opłacenia za początkowe miesiące składek i wreszcie wyrejestrowania tej działalności od 1 marca 2018r.

W takiej sytuacji Sąd stwierdził, że brak jest podstaw do objęcia odwołującej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi i wypadkowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od 1 marca 2018r. do 22 stycznia 2020r. W konsekwencji odwołująca nie jest też zobowiązana do uiszczenia składek na ww. ubezpieczenia w spornym okresie.

Zajmując takie stanowisko stanowiska Sąd z mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż odwołująca M. W. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 marca 2018r. do 22 stycznia 2020r., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i podstawa wymiaru składek od marca 2018r. do stycznia 2020r. wynosi „0”.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel